

Białystok, 06 sierpnia 2014 roku

OB-III.431.9.2014.AS

POLECENIE

Pan

Czesław KARPIŃSKI
Burmistrz Rajgródu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 16 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) w zw. z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.) w dniu 29 maja 2014 roku pracownicy Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku:

1. **Konrad Michałowski** – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale ds. Rejestracji Stanu Cywilnego, Obywatelstwa i Repatriacji – pełniący funkcję przewodniczącego zespołu – upoważnienie do kontroli Nr 1 znak OB-III.431.9.2014.AS z dnia 27 maja 2014 roku wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku Andrzeja Władysława Gawkowskiego
2. **Anna Sosnowska-Adamska** – inspektor wojewódzki w Oddziale ds. Rejestracji Stanu Cywilnego, Obywatelstwa i Repatriacji – upoważnienie do kontroli Nr 2 znak OB-III.431.9.2014.AS z dnia 27 maja 2014 roku wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku Andrzeja Władysława Gawkowskiego

przeprowadzili kontrolę w Urzędzie Stanu Cywilnego w Rajgrodzie, ul. Warszawska 32, 19-206 Rajgród.

Przeprowadzona kontrola była kontrolą planową dotyczącą oceny prawidłowości realizacji zadań określonych ustawą z dnia 29 września 1986 roku – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1264 z późn. zm.), rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 roku w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów (Dz. U. z 1998 roku, Nr 136, poz. 884 z późn. zm.), ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 220, poz. 1414).

Kontroli podlegał okres od 01 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że:

W okresie objętym kontrolą Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego przestrzegał właściwości miejscowej w sprawach rejestracji stanu cywilnego.

KANON 2014-08-06
przyjął

Akty stanu cywilnego sporządzane są przy wykorzystywaniu systemu komputerowego stosownie do § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów (Dz. U. nr 136, poz. 884 z późn. zm.). Akty zostały sporządzone czytelnie, a pisownia poszczególnych wyrazów nie budzi wątpliwości i jest zgodna z obowiązującą normą ortograficzną - § 2 ust. 2 rozporządzenia.

Daty sporządzenia aktów i daty zdarzeń zostały wpisane zgodnie z obowiązującymi przepisami - § 5 rozporządzenia. Występujące pomyłki w aktach stanu cywilnego zostały prawidłowo poprawione i omówione w rubryce „uwagi” - § 2 ust. 5 rozporządzenia. Wolne miejsca w poszczególnych rubrykach aktów, jak też w rubryce „uwagi” zostały zakreślone zgodnie z § 7 ust. 2 rozporządzenia. W aktach sporządzonych na podstawie decyzji administracyjnych dokonano stosownej adnotacji w rubryce „uwagi” - § 7 ust. 1 rozporządzenia.

Księgi stanu cywilnego za 2013 rok zostały prawidłowo zamknięte – zgodnie z § 12 rozporządzenia.

Wszystkie akty stanu cywilnego były podpisywane przez Kierownika USC i przez osoby zobowiązane do ich podpisania.

Dokumenty do akt zbiorowych aktów urodzeń, małżeństw i zgonów kompletowane są w sposób zgodny z art. 17 ust. 2 p.a.s.c. oraz z § 15 rozporządzenia MSWiA. Każdorazowo znajdowały się w nich dokumenty stanowiące podstawę sporządzenia aktów.

Akt urodzenia sporządzony na podstawie zgłoszenia noworodka został sporządzony prawidłowo. Dane zawarte w akcie urodzenia są zgodne z danymi zawartymi w dokumentach złożonych do akt zbiorowych.

W przypadku aktów dotyczących małżeństw zawartych przed Kierownikiem USC stwierdzono, że osoby zawierające związek małżeński były pełnoletnie. Zachowany został termin miesięczny od daty złożenia pisemnych zapewnień przez nupturientów. Osoby zamierzające zawrzeć małżeństwo złożyły Kierownikowi USC dokumenty wymagane przepisami prawa, niezbędne do zawarcia małżeństwa.

Zaświadczenia stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa wydawane były zgodnie z treścią przepisu art. 4¹ k.r.i o.

Akty małżeństw wyznaniowych ze skutkiem cywilnym są prawidłowo sporządzane. Zaświadczenia stanowiące podstawę sporządzenia aktów małżeństw zawartych w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 k.r.i o. zostały sporządzone i podpisane przez upoważnione osoby oraz wpłynęły do USC w wymaganym ustawowo terminie - na zaświadczeniach odnotowywano datę ich wpływu do Urzędu. Małżeństwa były zawarte w terminie ważności zaświadczenia. Wszystkie sprawdzone akty małżeństw zostały sporządzone z zachowaniem terminu określonego w art. 61 a ust. 2 prawa o asc.

Dane zawarte w aktach małżeństwa były zgodne z danymi zawartymi w zaświadczeniach.

Zgłoszenia zgonów dokonywane były prawidłowo i w ustawowym terminie, zgodnie z treścią art. 64 p.a.s.c. Nie stwierdzono rozbieżności pomiędzy treścią aktów zgonu a treścią kart zgonu, na podstawie których akty zostały sporządzone.

Wydane decyzje dotyczące wpisywania oraz odtworzenia aktów stanu cywilnego posiadały prawidłową podstawę prawną. W przypadku decyzji o wpisaniu zagranicznego aktu stanu cywilnego do polskiej księgi stanu cywilnego przywołano w treści decyzji jako podstawę prawną – art. 73 ust. 1 p.a.s.c., w przypadku odtworzenia aktu stanu cywilnego –

art. 35 p.a.s.c., natomiast w decyzjach dotyczących sprostowania oraz uzupełnienia sprawdzonych aktów urodzenia i małżeństwa (oprócz decyzji dot. uzupełnienia sprawdzonych aktów zgonu) wskazano nieprawidłową podstawę prawną – odpowiednio art. 28 ust. 1 oraz art. 36 ust. 1 p.a.s.c. (dot. decyzji o sprostowaniu aktu urodzenia Nr 7/2013 oraz aktu małżeństwa Nr 26/2013, a także decyzji dot. uzupełnienia aktów urodzenia Nr 3/2013, Nr 7/2013, Nr 10/2013, Nr 12/2013 i aktów małżeństwa Nr 1/2013, Nr 7/2013 oraz Nr 26/2013).

W aktach zbiorowych do aktów stanu cywilnego sporządzanych na podstawie decyzji podjętych w trybie art. 73 ust. 1 p.a.s.c., a także art. 35 p.a.s.c. znajdują się dokumenty stanowiące podstawę sporządzenia aktów w ww. trybie.

W jednym przypadku, dot. aktu zgonu Nr 28/2013 sporządzonego w trybie art. 73 ust. 1 p.a.s.c. stwierdzono, że w aktach zbiorowych znajduje się m.in. certyfikat koronera o zgonie. W związku z tym, polski akt zgonu należało sporządzić w trybie art. 70 p.a.s.c., jako zdarzenie, które nastąpiło za granicą i nie zostało zarejestrowane w zagranicznych księgach stanu cywilnego.

Odbiór pism i decyzji potwierdzany był podpisem strony lub pełnomocnika do doręczeń - na egzemplarzu pisma lub decyzji przechowywanym w aktach zbiorowych. W przypadku doręczania pism lub decyzji za pośrednictwem poczty w aktach znajdowały się zwrotne potwierdzenia odbioru. W przypadku prowadzonych postępowań o wpisaniu aktów małżeństwa Nr 1/2013, Nr 7/2013 Kierownik USC nie wezwał jednej ze stron postępowania zamieszkałej za granicą do wskazania pełnomocnika do doręczeń w kraju (art. 40 § 4 KPA). W kilku przypadkach odnotowano, że w aktach zbiorowych brak jest potwierdzenia odbioru decyzji przez jedną ze stron postępowania (dot. decyzji o uzupełnieniu aktu urodzenia Nr 3/2013 oraz decyzji o wpisaniu oraz sprostowaniu i/lub uzupełnieniu aktów małżeństwa Nr 1/2013, Nr 7/2013 oraz Nr 26/2013).

W przypadku wpisania aktu urodzenia Nr 3/2013 i jego uzupełnienia jedna ze stron (ojciec dziecka) nie brała udziału w prowadzonym postępowaniu.

W wydanych decyzjach dot. wpisania zagranicznych aktów stanu cywilnego do polskich ksiąg (akty urodzenia Nr 1/2013, Nr 5/2013, Nr 7/2013, Nr 10/2013 oraz akty małżeństwa Nr 1/2013, Nr 7/2013, Nr 26/2013), w decyzji dot. odtworzenia treści aktu małżeństwa Nr 6/2013 oraz w decyzjach dot. sprostowania i/lub uzupełnienia (akt urodzenia Nr 7/2013 i Nr 10/2013 oraz akty małżeństwa Nr 1/2013, Nr 7/2013 i Nr 26/2013), druga ze stron brała udział w prowadzonym postępowaniu natomiast nie została uwzględniona w decyzjach.

W przypadku podjęcia decyzji o sprostowaniu i/lub uzupełnieniu w aktach stanu cywilnego w rubryce wzmianki dodatkowe każdorazowo nanoszone były informacje o powyższym. Wzmianki nanoszono na podstawie decyzji, które stały się ostateczne.

W skontrolowanej sprawie z zakresu zmiany nazwiska dokumenty niezbędne do przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego skompletowano prawidłowo, w sposób zgodny z wymogami art. 11 ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. Nr 220, poz. 1414). O dokonanej zmianie zawiadomione zostały odpowiednie organy określone w art. 13 ust. 1 pkt 2 i 4 ustawy o zmianie imienia i nazwiska.

Losowa kontrola dokumentacji wykazała, że odpisy aktów stanu cywilnego wydawane były osobom uprawnionym do ich otrzymania na podstawie art. 83 p.a.s.c. Wnioskodawcy

potwierdzali fakt i datę doręczenia odpisów podpisem na podaniu, zaś w przypadku doręczenia za pośrednictwem poczty, w aktach znajdowało się zwrotne potwierdzenie odbioru.

Księgi stanu cywilnego w Urzędzie Stanu Cywilnego w Rajgrodzie są należycie zabezpieczone przed uszkodzeniem, zniszczeniem, kradzieżą oraz dostępem osób trzecich.

Mając na względzie powyższe oceny i uwagi wnoszę o:

1. powoływanie w decyzjach dotyczących sprostowania i uzupełniania aktów stanu cywilnego właściwej podstawy prawnej, tj. odpowiednio art. 28 oraz art. 36 Prawa o aktach stanu cywilnego;
2. stosowanie właściwej podstawy prawnej w podejmowanych decyzjach dot. sporządzania aktów stanu cywilnego na podstawie zagranicznych dokumentów (w zależności od dokonanej oceny czy przedstawione dokumenty zagraniczne spełniają przesłanki art. 73 ust. 1 prawa o asc, czy też art. 70 ww. ustawy). W sytuacji gdy przedmiotowe dokumenty potwierdzają, iż zdarzenie nastąpiło za granicą i nie zostało zarejestrowane w zagranicznych księgach stanu cywilnego – należy stosować art. 70 prawa o asc;
3. przestrzeganie w prowadzonych postępowaniach przepisów art. 40 § 4 i 5 Kodeksu postępowania administracyjnego – określających zasady dokonywania doręczeń stronie zamieszkałej za granicą, a jednocześnie stanowiących o konieczności pouczenia strony przez organ o skutkach niewskazania pełnomocnika do doręczeń w kraju;
4. przestrzeganie przepisów Kpa dotyczących doręczania decyzji stronie. Organ administracji publicznej, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia lub ogłoszenia. Doręczenie jest momentem od którego decyzja trafia do obrotu prawnego;
5. przestrzeganie w prowadzonych postępowaniach administracyjnych przepisów art. 61 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego - dotyczącego zawiadamiania o wszczęciu postępowania administracyjnego oraz wyrażonej w art. 10 § 1 zasady czynnego udziału stron w każdym postępowaniu. Brak bowiem udziału strony bez jej winy w jakimkolwiek stadium postępowania stanowi podstawę do jego wznowienia na wniosek strony – art. 145 § 1 pkt 4 w zw. z art. 147 Kpa. Jednocześnie w wydawanych decyzjach należy uwzględniać wszystkie strony biorące udział w postępowaniu.

Informując o powyższym, uprzejmie proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień.

Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Podlaskiego w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań lub wskazanie terminu, w którym działania te zostaną wykonane.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Andrzej Włodysław Gawkowski
Dyrektor Wydziału
Spraw Gminnych i Cudzoziemców

E. P. 14